NOVICE

LETO IV. - Št. 42 V KOČEVJU 10. OKTOBRA 1959 Cena 10 din

Študijska knjižnica
Mirana Jarca
Novo mesto

Skrb za zdravje in krepkost našega otroka je bila tudi prva naloga letošnjega »Tedna otroka«

Poravnalni sveti že delajo

Da bi se razbremenila sodišča in da bi državljani mirno in dostojno, skladno s socialistično moralo reševali medsebojne spore izven sodišča, se predvideva izdaja Zakona o poravnalnih svetih. Osnutek tega zakona, ki bo verjetno že v bližnji bodočnosti prišel v obravnavanje pred Zvezno ljudsko skupščino, med drugim določa, da morajo stranke v osnutku določene kazenske in civilne zadeve obvezno predložiti v obravnavanje poravnalnim svetom, predno lahko začnejo postopek pred rednim sodiščem.

Praksa v drugih republikah je pokazala, da so se poravnalni sveti v kakršnih koli oblikah uspešno uveljavili in preprečili strastno pravdanje in nehumano mržnjo med posameznimi državljani. Zato bi bilo napačno če bi mi čakali na uzakonitev potrebnih predpisov in smo na iniciativo množičnih organizacij in pravosodnih organov tudi v naši republiki pričeli z delovanjem poravnalnih svetov.

Na območju okrajnega sodišča v Kočevju, to je na območju bivšega kočevskega okraja, že delujejo poravnalni sveti v vseh občinah. Poravnalni svet oziroma njegovi člani so bili izvoljeni na občinskem plenumu SZDL v Dobrepolju, dočim so bili člani vseh ostalih poravnalnih svetov izvoljeni, oziroma imenovani na sejah občinskih ljudskih odborov. Pri izvolitvi oziroma imenovanju članov poravnalnih svetov se je stremelo za tem, da bodo to pošteni in razgledani državljani, ki zaradi svojega dela pri zgraditvi in razvijanju socializma in zaradi svojih osebnih lastnosti uživajo zaupanje državljanov, ker le s tem je podana garancija, da bodo poravnalni sveti uspešno opravljali svojo dolžnost in opravičili pomen, ki jim ga daje naša socialistična družba.

Poravnalni sveti že delujejo v naslednjih krajih: v Velikih Laščah za območje občine Lašče, v Dobrepolju za območje Dobrepolja in okolice, v Sodražici za območje Sodražice in okolice, v Loškem potoku za območje Loški potok — Draga, v Ribnici za območje Ribnice in okolica, v Dolenji vasi za območje Dolenja vas in okolica, v Kočevju za območje mesta Kočevje, v Predgradu, Kočevski Reki, Fari in Osilnici pa za območja naštetih krajevnih uradov oziroma pristojnih državnih matičarjev.

Navedeni poravnalni sveti obravnavajo vse sporne zadeve med državljani, razen tistih kaznivih dejanj, ki so pridržani v pregon izključno državnim organom in tistih, ki jih more opraviti le sodišče kot javni organ. Tako rešujejo poravnalni sveti kazniva dejanja razžaljitve in obrekovanj in kazniva dejanja, ki so pregonljiva na predlog oškodovanca kot na pr. lahke telesne poškodbe, v civilnih sporih pa rešujejo zlasti spore glede služnosti, meje, odškodnine, preživljanja, motenja posesti, zasilnih poti delitve premoženja in drugo.

V vseh navedenih zadevah naj se torej državljani v primeru spora obračajo na poravnalne svete, ki bodo skušali sprte stranke poravnati in tako spor rešiti. Le v primeru, če do poravnave ne bi prišlo, bodo mogle stranke na podlagi zapisnika poravnalnega sveta vložiti tožbo pri sodišču. Tudi sodišče bo v primeru, če bodo stranke poravnalni svet obšle in vložile tožbe neposredno pri sodišču, take zadeve poslalo najprej v rešitev poravnalnim svetom in jih bo samo pričelo reševati šele potem, ko bo od poravnalnega sveta obveščeno, da ta ni mogel zadeve uspešno rešiti in sprtih strank poravnati.

Državljani naj se torej v bodoče v vseh sporih obračajo najprej na poravnalne svete in to v Velikih Laščah, Sodražici in Dobrepolju na občine, v ostalih krajih, kjer so poravnalni sveti, pa na uslužbence krajevnih uradov oziroma matičarje, ki fingirajo kot tajniki poravnalnih svetov oziroma, ki opravljajo pisarniško delo za poravnalne svete. Postopek je brezplačen, brez taks, razen da morajo stranke povrniti članom sveta njihove dejanske stroške, kadar ti nastanejo, sicer pa je dolžnost članov poravnalnih svetov častna in brezplačna.

Opozoriti je še na to, da imajo poravnave, ki jih stranke sklenejo pred poravnalnimi sveti moč izvensodne poravnave, to je, da so obvezne za obe stranki, niso pa izvršljive, to se pravi, da bo mogoče na podlagi takih poravnav predlagati sodno izvršbo.

Dosedanje delovanje že obstoječih poravnalnih svetov ki že nekaj časa poslujejo v prej navedenih krajih, je pokazalo, da so bili poravnalni sveti potrebni in so jih državljani sprejeli z velikim zadovoljstvom in zaupanjem. Že doslej pa so poravnalni sveti tudi dokazali upravičenost svojega obstoja in izpolnili pričakovanje naše družbene skupnosti, saj so že v veliko primerih rešili razne spore na obojestransko zadovoljstvo in v zadoščenje sprtih državljanov.

Marjan Savinšek

OLGA VIPOTNIK, PREDSEDNICA ZPM SLOVENIJE

V Ljubljani je bila III. skupščina Zveze prijateljev mladine Slovenije. Skupščine se je udeležilo 331 delegatov iz občinskih in okrajnih zvez ter posameznih društev. Na skupščini so bili tudi podpredsednica Glavnega odbora SZDL Slovenije Vida Tomšičeva ter številni predstavniki oblasti, družbenih organizacij in ustanov.

— * —

8000 INVALIDOV V OKRAJU

V našem okraju imamo skupno 8000 invalidov. Pretežni del invalidov je zaposlenih, okrog 400 pa je ostalo še nezaposlenih.

Načrti mladinskega aktiva na kočevski gimnaziji

Pretekli teden je bila na gimnaziji v Kočevju letna konferenca aktiva LMS. Na tej konferenci so gimnazijci sprejeli lep program in naloga novo izvoljenega vodstva je, da pripomore k izvršitvi tega programa.

Delo LMS se deli na dva dela: politično-ideološko delo, katero je najvažnejše in na proto aktivnost, kamor spada športna in kulturna dejavnost. Ker pa v splošnem ni čutiti zainteresiranosti za večji obseg politično-ideološkega dela, bo letos delovala le politična šola. Dijakom bo posredovala najrazličnejše teme, kakor so razvoj religije, družbeno upravljanje v šolstvu, šolska reforma, zunanje politične preglede in podobno. Predavanja se bodo vršila vsak mesec, nerazumljive stvari pa se bodo raztolmačile takoj po predavanju. Športni krožki morajo biti letos aktivnejši, pripraviti se morajo na srečanja z črnomeljsko in novomeško gimnazijo. Za kulturno udejstvovanje dijakov pa bo poskrbel MKUD, kateri s svojimi sekcijami nudi možnost vsakemu dijaku, da se kulturno udejstvuje. Ravno tako bosta delovali taborniška organizacija in Počitniška zveza. Taborniška organizacija lansko leto na gimnaziji ni prišla do veljave zaradi majhnega števila članstva na sami gimnaziji, dočim je dobro delala med osnovnošolsko mladino. Počitniška zveza pa počiva že celo leto in jo bo treba vsekakor prebuditi.

Obenem z letno konferenco je bil tudi sestanek šolske skupnosti, katera je v lanskem šolskem letu dobro delala. Delovali so razni krožki — kemijski, fizikalni za pomoč dijakom. Ti krožki bodo ostali tudi letos, kakor tudi javno ocenjevanje. Sprejeli smo tudi sklep, da predstavniki razredne skupnosti prisostvujejo roditeljskim sestankom ter drugi in zadnji redovalni konferenci. Z obema sklepoma se je strinjal tudi tovariš profesor Kotar, obenem pa predlagal, naj bi se po vsaki redovalni konferenci sestala razredna skupnost na kateri bi s pomočjo razrednika dijaki sami razčlenili uspehe in neuspehe posameznih dijakov. Tudi o povezavi šolskega odbora in dijakov je bilo govora in sprejet je bil sklep, da postaneta člana šolskega odbora dva predstavnika šolske skupnosti in ne samo eden kot lansko leto.

Poleg tega smo sklenili, da bomo sodelovali pri prostovoljnem delu. Dijaki se bodo v prihodnjem letu udeležili gradnje avtoceste »Bratstvo in edinstvo« in lokalnih akcij. Kakor vidimo je program pester in bogat, vodstvu aktiva pa je poverjena važna naloga pri izpolnjevanju in dopolnjevanju programa.

-Š

O NEZGODAH NAJ RAZPRAVLJA- JO ZBORI PROIZVAJALCEV

NESREČE SO V PORASTU!

»Število delovnih nezgod po podjetjih narašča,« tako so ugotavljali na zadnjem zasedanju skupščine Zavoda za socialno zavarovanje podružnice v Ribnici. V prvem polletju tega leta je bilo evidentiranih 139 nesreč pri delu, v lanskem polletju pa je bilo 125 nesreč. Letos je torej v istem obdobju za 11,2 % več nesreč pri delu kot lani. Število delovnih nezgod se je dvignilo: v Industrijsko kovinskem podjetju Partizan Ribnica za 8 primerov, Lesni galanteriji Sodražica za 7, Stolarni Sodražica za 5, Lesno predelovalnemu podjetju »Smreka« Loški potok za 5, v gradbenem podjetju »Gradbenik« Ribnica za 4 in Kmetijski zadrugi Sodražica za 2 primera.

V prvem polletju letos je bilo zaradi nesreč pri delu izgubljeno 2068 dni ali izraženo v denarju 934.056. V ta znesek pa niso všteti stroški zdravljenja in gospodarska škoda zaradi izpada iz dela, kar bi brez dvoma dalo visok znesek.

Značilno je, da je letos poraslo število nesreč lažjega značja. Tako je naraslo breme v škodo gospodarskih organizacij, ki so v letošnjem prvem polletju morale plačati iz svojega žepa v ta namen 334.152 din v primerjavi s prvim polletjem lani, ko so plačali 330.220 din.

Statistike nam povedo, da se je pri delu letos v I. polletju poškodovalo 52 kvalificiranih delavcev, nekvalificiranih 49, sledijo polkvalificirani delavci z 20 primeri, vajenci 10 primerov itd. Po starosti se je največ ponesrečilo delavcev v starosti od 21 do 30 let in sicer 56. Pri vrstah poškodb pa so bile na prvem mestu raztrganine in druge rane (95).

Primerjava nesreč pri delu po gospodarskih organizacijah, kjer so imeli sorazmerno na število zaposlenih največ nezgod pri delu, nam pokaže takole sliko: Na prvem mestu je kovinsko podjetje »Partizan« Ribnica — na 67 zaposlenih 16 ne-

(Nadalj. na 2. str.)

NAŠ KOMENTAR

UREDBA O SPLAVU

Pri Zveznem Izvršnem svetu je posebna komisija pripravila osnutek nove uredbe o postopku pri dovoljenem splavu. Že več let se v javnosti in na pristojnih oblastnih forumih razpravlja o svobodnem splavu in proti njemu. Kakor zgleda, je končno zmagalo le mnenje zdravnikov in ženskih organizacij, da število rojstev ne bomo in ne smemo regulirati s splavi, temveč s spolno vzgojo in kontracepcijo.

Nova uredba ne bo odstopala od stališča izraženega v Kazenskem zakoniku, ki obravnava splav kot kaznivo dejanje. Predvidoma bo za nezakonit abortus še vedno veljal splav, ki ne bo opravljen po predhodnem dovoljenju strokovne zdravniške komisije in ki bi ga napravila nevešča roka mazačke.

Bistvo spremenjene uredbe je v tem, da ne upošteva samo zdravstvene razloge za dovolitev splava, ampak tudi socialne. Komisije bodo na primer odobrile splav v primeru, ko je mogoče z gotovostjo pričakovati, da bo nezaželjen porod privedel ženo v težke materialne, osebne ali družinske težave. Prav gotovo pa bodo upoštevali zdravstveno stanje matere, staršev ali družine.

Sedanji predpisi o dovolitvi splava so bili zelo zamotani, čestokrat nejasni in so zahtevali dolg postopek. Kljub dokaj strogim predpisom pa je število nedovoljenih splavov naraščalo. Običajno so komisije reševale le primere, ko je žena že sama opravila (ali si dala napraviti) splav, ki pa se ni posrečil.

Komisije za dovolitev splava bodo postavili pri okrajih in občinah, kjer delujejo zdravniki-strokovnjaki. V komisiji bo obvezno zdravnik-ginekolog in socialni delavec, poleg drugih.

Za dovolitev splava ne bo žena potrebovala najrazličnejša potrdila in zdravniških napotnic, katerih zbiranje je zadrževalo postopek in ženo odvračala, da bi svoj primer zaupala komisiji.

Smoter uredbe je zaščititi zdravje materi, hkrati pa ji omogočiti splav, kadar bi nezaželen otrok povzročil veliko breme njej in družini.

OPRAVIČILO

Za to številko nismo dobili s slavnostne seje ObLO Kočevje, pohoda in drugih manifestacij predvidenih klišejev, ker je nastal zastoj pri prevozu z avtobusom iz Ljubljane.

Prosimo bralce, da nam to oproste. *Uredništvo »Novic«*

Praznovanje 3. oktobra v Kočevju

Zastave, ki so plapolale na javnih zgradbah in stanovanjskih hišah, ter prekrasno jesensko vreme, je dalo tudi na zunaj lep videz 3. oktobru, ki so si ga zbrali prebivalci kočevske občine za svoj praznik. Na ta dan pred 16 leti je zasedal v Kočevju Zbor odposlancev slovenskega naroda. Takrat so bili zbrani v svobodnem Kočevju svobodno izvoljeni predstavniki slovenskega naroda. Kočevje je ponosno na veliko čast, da je bilo prav ono izbrano za veliki zgodovinski dogodek — za zasedanje Zbora odposlancev slovenskega naroda, kjer so bili postavljeni temelji nove ljudske oblasti in demokratične ureditve Slovenije v okviru Jugoslavije.

V počastitev teh dogodkov je bila 3. oktobra v Kočevju slavnostna seja Občinskega ljudskega odbora, katere so se udeležili tudi predstavniki političnih in družbenih organizacij in podpredsednik OLO Janez Pirnat. Udeležence svečane seje je pozdravil predsednik ObLO Janez Rigler. Potem je govoril o pomenu dogodkov, ki so bili pred 16 leti na ta dan v Kočevju. »Danes praznujemo 16 let odkar je zasedal Zbor odposlancev ... Takrat je slovensko ljudstvo prvič javno spregovorilo preko svojih izvoljenih odposlancev na Kočevskem Zboru ... Na tem Zboru je bila odobrena linija Osvobodilne fronte ... Med najvažnejšimi sklepi je treba omeniti priključitev Slovenskega Primorja k Jugoslaviji ... Zbor se je soglasno izrekel za nadaljevanje borbe proti sovražniku in domačim izdajalcem do končne zmage ...«

Tovariš Rigler je med drugim poudaril, da so bili na Zboru položeni temelji bodoče demokratične ureditve Slovenije. V Šeškovem domu, kjer je zasedal Zbor, lebdi še danes napis: »Narod si bo pisal sodbo sam ...« 3. oktober ni praznik samo občanov Kočevja, ampak je praznik vseh Slovencev ...

Letošnji občinski praznik sovpada v okvir praznovanj 40-letnice KPJ in SKOJ, zato ima letošnji praznik še toliko večji pomen.

Po pozdravnem govoru so prišli pionirji gasilci in čestitali vsem občanom k občinskemu prazniku ter izročili šopke rož, za njimi pa je prišla delegacija pionirjev iz mesta, ki so prav tako podarili lepe šopke rož in čestitali odbornikom in vsem občanom za občinski praznik. Potem so odborniki izbrali izmed svoje srede tri člane, ki so ponesli prekrasen venec pred spomenik v Kočevju.

Zbranim odbornikom in gostom je spregovoril tudi Janez Pirnat. Najprej je posredoval čestitke OLO, Okrajnega odbora SZDL in drugih organizacij kočevskemu prebivalstvu za njihov praznik, potem pa je povedal več lepih misli o ustvarjalnem delu delovnih ljudi kočevske občine, ki ima vse pogoje, da se razvije v gospodarsko močno komuno, ki bo lahko za vzgled tudi ostalim komunam ... Na kraju je zaželel še veliko delovnih uspehov prebivalcem občine.

Zvečer je bila v Šeškovem domu slavnostna akademija. Akademija je lepo uspela. Nastopil je tudi akademski pevski zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane.

4. oktobra dopoldan je bil uspešen pohod patrol po kurirskih stezah okupiranega Kočevja. Dopoldne je bil tudi promenadni koncert rudnjške godbe. Popoldne je bilo v Kočevju več športnih prireditev.

Delovni ljudje kočevske občine so lepo proslavili svoj praznik, letos že šestič po vrsti, tako kot to pritiče veliki obletnici zgodovinskega zasedanja Zbora odposlancev slovenskega naroda sredi vojne vihre v Kočevju.

Ruska raketa okoli Lune

Rusi so s svojo tretjo kozmično raketo spet presenetili svet. Raketa ima avtomatično medplanetarno radijsko postajo. Tretji člen najnovejše sovjetske rakete tehta 1355 kilogramov brez goriva. Pot rakete ima obliko nepravilne elipse. Ko bo obkrožila Luno, bo priletela nazaj v območje Zemlje. Ko se bo raketa najbolj približala Luni, bo začela avtomatična medplanetna postaja oddajati znanstvene podatke iz vesoljstva. Posebna aparatura bo posnela oni del Mesečeve površine, ki ga doslej ni še nihče videl. Raketo so izstrelili 4. oktobra, to je v času, ko je Luna oddaljena od Zemlje »le« 363 tisoč kilometrov. Po splošnem priznanju je polet okrog Lune mnogo težji kot vodeni zadetek na samo Luno.

Kozmična raketa bo najprej napravila po en krog okoli Zemlje in Lune, potem pa se bo vrnila in postala večni satelit Zemlje. Pot rakete je velikega pomena za bodoče vesoljske ladje, ker je moč z njo prihraniti gorivo vesoljskih ladij za pristajanje na Luni. Za izstrelitev tretje kozmične rakete je bila potrebna sila, desetkrat močnejša od tiste, ki je bila potrebna za izstrelitev prvega sovjetskega umetnega satelita.

PO SVETU

● Med Jugoslavijo in Italijo je bila v Rimu podpisana italijansko-jugoslovanska konvencija o obmejnem železniškem prometu. Na osnovi te konvencje bo odprt železniški promet na odseku Gorica, ki je bil vse od vojne dalje zaprt. Poleg tega bo konvencija olajšala tudi razne druge probleme obmejnega železniškega prometa ter poenostavila policijsko in carinsko službo na meji.

● Cejlon želi, kakor je izjavil član ZIS, Marijan Brecelj, ki se je kot vodja jugoslovanske državne delegacije udeležil pogreba preminulega predsednika cejlonske vlade, in je v Cejlonu obiskal ob tej priliki odgovorne cejlonske državnike, da bi se krepilo sodelovanje z Jugoslavijo. To sodelovanje naj bi se krepilo na mednarodnem področju in v medsebojnih odnosih in da bi čimprej uveljavili politične, gospodarske in kulturne sporazume, sklenjene med obema deželama.

● Splošna razprava v Generalni skupščini Združenih narodov v New Yorku bo, kot pričakujejo, zaključena ta teden. Za tem bodo prišli na podrobno proučevanje razorožitve, miroljubne uporabe vesoljskega prostora, prenehanja jedrskih poizkusov in položaja v Alžiru.

● Posvetovanja o sestanku »na najvišji ravni« so po vesteh iz obveščevalnih diplomatskih krogov zahodni zavezniki preložili. Priprave na sestanek »štirih velikih« bodo nadaljevali po končanih britanskih parlamentarnih volitvah, ki so bile 8. oktobra.

● Predsednik avstrijske republike Schärf se mudi na uradnem obisku v Sovjetski zvezi, kjer bo ostal 10 dni. Z njim je tudi avstrijski zunanji minister dr. Kreisky. V Moskvi so avstrijskega predsednika sprejeli predsednik Vrhovnega sovjeta ZSSR maršal Kliment Vorošilov, člani vlade in predstavniki diplomatskega zbora. Med obiskom v Sovjetski zvezi bo predsednik Schärf obiskal tudi Leningrad, donski bazen, nekaj dni pa se bo mudil tudi na Krimu. Avstrijskega poglavarja spremlja po Sovjetski zvezi tudi 14 avstrijskih novinarjev.

● V Belgijskem Kongu je začelo stavkati več tisoč afriških delavcev v železniškem in rečnem prometu. Stavkujoči delavci zahtevajo zvišanje mezd. To je prva organizirana stavka v Belgijskem Kongu.

● Na velikem javnem zborovanju v Bombaju je govoril ministrski predsednik Nehru. Nehru je na tem zborovanju odgovoril na kitajske zahteve po priključitvi dela indijske dežele Kitajski. Dejal je, da je Indija pripravljena razgovarjati se s Kitajsko o manjših popravkih meje, da pa ne more biti govora o tem, da bi izročili Kitajcem Himalajo.

● 7. oktobra so v Vzhodni Nemčiji slovesno proslavili 10. obletnico DR Nemčije. S to proslavo so na slovesen način manifestirali neodvisnost in suverenost demokratične republike Vzhodne Nemčije in njene uspehe v graditvi socializma. Na proslavo je prišlo mnogo tujih delegacij.

● Odbor pol milijona stavkujočih delavcev v ameriški jeklarski industriji je pred kratkim odklonil kot povsem nezadovoljive predloge, ki so jih dali delodajalci za prenehanje stavke. Stavka traja že blizu 90 dni.

● Pri ponemčevanju Koroških Slovencev ima veliko vlogo tudi škofijski ordinariat v Celovcu. Le-ta je pred kratkim izdal odlok, da morajo slovenski otroci v državnih osnovnih šolah na južnem Koroškem, v katerih je pouk v slovenščini ali v obeh jezikih, obiskovati verouk tudi v nemškem jeziku. Glasilo Koroških Slovencev »Slovenski vestnik« ostro obsoja ta odlok in piše med drugim, da nosi celovški ordinariat zastavo ponemčevanja v vrstah nemških nacionalistov.

Zunanjepolitični komentar

ALŽIRIJA PRED OZN

Alžirija se že tretje leto zapored pojavlja na dnevnem redu zasedanja Generalne skupščine ZN. Tudi letos bo že peto leto trajajoča vojna v tej severnoafriški deželi predmet živahnih, a tudi ostrih razprav na sedežu svetovne organizacije. Francija sicer napoveduje, da bo tokrat vnovič bojkotirala alžirsko debato, arabske dežele se vneto zavzemajo za pravice alžirskega ljudstva številne delegacije se vzdržujejo izraziti glasno svoje mnenje, ne zato ker ga ne bi imele, pač pa, ker se nočejo zameriti Franciji, — skratka, veliko je znamenj, da bo tudi letošnja razprava potekla podobno kot minuli leti.

In vendar je opaziti tudi simptome novega, spremenjenega položaja. Tu je predvsem De Gaulleova izjava o Alžiriji in odgovor začasne alžirske vlade nanjo. Predsednik pete francoske republike je v svoji izjavi očrtal temelje uradne pariške politike do tega najbolj kritičnega problema današnje Francije. Dasi v tej izjavi ni bilo bistvenih pobud, ki bi lahko odločilno pomagale rešiti zapleteni alžirski vozel, je pa v njej le pomembna novost: De Gaulle je sramežljivo, toda vendar priznal Alžircem pravico do samoodločbe. Nihče si sicer ne dela utvar, da je to priznanje izraz nove politike pariške vlade in iskrenega namena po tej poti pravično rešiti zahteve alžirskega ljudstva. Kajti očitno je, da je bila izjava preračunana na bližnjo razpravo o Alžiriji v ZN; njen pravi namen pa je bil prepričati omahljive delegacije v Generalni skupščini o pripravljenosti in sposobnosti francoske vlade, da sama reši alžirski problem. Toda kljub vsemu je bila izrečena pomembna beseda »samoodločba«. Dasi je zelo verjetno, da si v Parizu vse drugače zamišljajo uresničitev te pravice kot pa v vrstah alžirske osvobodilne vojske, je zdaj vendar ne bo več lahko preklicati. Res je tudi, da De Gaulle to pravico spremlja z vrsto drugih, več ali manj nesprejemljivih pogojev, med katerimi je zlasti zloglasna »pomirtev«. Toda že priznati pravico do samoodločbe alžirskemu prebivalstvu je velik korak naprej in bridek poraz za skrajne desničarske francoske kroge. S tem je pravzaprav konec utvar, ki so temeljile na znanem geslu »Alžirija je Francija!«

S tem pa je hkrati storjen tudi prvi korak nasproti alžirski vladi. In ta je trezno ocenila pomen te izjave. Čeprav se zaveda njenega trenutnega propagandnega pomena gleđe na razpravo v Generalni skupščini, je vlada Ferhata Abasa premišljeno, razsodno in v pomirljivem tonu sestavila svoj odgovor. V njem je vnovič pokazala pripravljenost, da z razgovori na enakopravnih temeljih skuša najti s francosko vlado obojestransko sprejemljivo rešitev.

Seveda pa je največ odvisno od Pariza samega, kajti tam je ključ za končno odločitev o pogajanjih s predstavniki alžirskega osvobodilnega gibanja, saj je nasprotna stran že ves čas pripravljena na miroljubno reševanje spora. Zato zdaj svet s pričakovanjem upira oči v francosko prestolnico in se hkrati sprašuje, ali bo sedanja pariška vlada zmogla dovolj poguma za realistično priznanje, da so pogajanja edina pot, ki pelje iz slepe ulice nasilnega dušenja upravičenih alžirskih zahtev po svobodi in neodvisnosti.

Martin Tomažič

Zavod za zaposlitev invalidov in . . .

»Priprave za ustanovitev Zavoda za zaposlevanje invalidov in dela nezmožnih ljudi so se začele še pred časom, ObLO Kočevje pa je izdal akt o ustanovitvi zavoda lansko leto.«

»Kdaj pa je začel zavod z delom?«

»V mesecu juniju letos!«

Tako se je odvijal naš razgovor na Posredovalnici za delo, kjer sta mi Ludvik Lovšin, član upravnega odbora Zavoda in upravnik zavoda Tone Štimec tolmačila namen in pomen Zavoda za zaposlevanje invalidov in dela nezmožnih ljudi.

Štimec: »Kot upravnik Zavoda sem nastopil službo 15. V. 1959. Zavod je začel formalno poslovati 1. junija. Šiviljski obrat je začel z delom 1. junija, 15. VII. smo začeli z »Vulkanizacijo«, 15. avgusta pa s »Pletilstvom«.

Lovšin: »Namen tega Zavoda je, kot že samo ime pove, da se zaposlijo predvsem invalidi, dela nezmožni in socialno ogroženi ljudje.«

Štimec: »Velik pomen je tudi v tem, da se bodo invalidi prekvalificirali in bodo tako postali enakopravni ostalim zdravim delovnim ljudem.«

Lovšin: »Zavod bo razširil svojo dejavnost. V načrtu imamo, da bomo zaposlili tudi ljudi na domu, tako na primer z izdelavo konfekcije (splošno in otroško konfekcijo). Zaenkrat imamo predvidenih 10 šivilij, ki bodo delale doma na svojih šivalnih strojih.«

Zvedel sem, da je v šiviljski delavnici zaposlenih 15 ljudi. O bivši šiviljski delavnici smo slišali več **slabega kot dobrega. Sedaj** so se stvari mnogo spremenile, odkar delajo v okviru Zavoda. Obrat je aktiven in je na dobri poti. »Vulkanizacijo« so začeli takorekoč iz nič. Sedaj sta v tem obratu dva zaposlena, sedanja kapaciteta strojev pa omogoča zaposlitev še nadaljnih 8 ljudi, tako da bi jih delalo 10. V Pletiljstvu imajo predvidenih 15 žensk. Sedaj imajo zaposlenih 6 pletilj in 1 vajenko, v Kaptolu pa 1 pletiljo in 2 vajenki. V začetku so imeli težave, saj niso imeli skoro ničesar drugega kakor dobro voljo. Vulkanizacijo so začeli z enim izposojenim strojem, v Pletiljstvu z izposojenim pletilnim strojem. Sedaj so stvari stekle.

»Dejavnost našega zavoda se bo razvijala v tej smeri, da bomo zaposlili čimveč ljudi, ki nimajo možnosti, da se redno zaposlijo,« je pripovedoval tovariš Lovšin. Tako nameravamo še letos organizirati v Papežih, Osilnici in Bosljivi loki obrate za izdelavo drobnih lesnih galanterijskih izdelkov. Da bodo za te kraje ti obrati velikega pomena ni treba poudarjati. Zavod omogoča odkup brezovih metel in nasadil za orodja in tako daje zaslužek starim in drugim ljudem potrebnim pomoči in bo tako razbremenjena občina pri dajanju socialnih podpor . . .

»Kdo vam je nudil pri organizaciji zavoda največ pomoči?«

Štimec: »Nekatera podjetja, predvsem pa »Kleparstvo«, Rudnik in »Trgopromet« so nam nudila vso pomoč, tako moralno in materialno, zato jim gre vsa zahvala.«

»Pa vaš upravni odbor, tovariš Štimec, dobro dela?«

»Upravni odbor zavoda šteje 11 članov, predsednik pa je Tone Ožbolt. Odbor je zelo aktiven, posebno pa je treba pohvaliti predsednika Ožbolta in Ludvika Lovšina ter ostale člane UO.«

Z upravnikom tovarišem Štimcem sva si ogledala »Vulkanizacijo« in »Pletiljstvo«. V »Vulkanizaciji« naju je iz vseh oglov gledala vrsta gum raznih dimenzij in drugih izdelkov iz gumija. Vodjo obrata Janka Kurtelja sem vprašal, kako se počuti pri delu:

»Zelo dobro se počutim,« mi je dejal.

»Kako je z delom?«

»Tega imamo dovolj.«

»Kako vam obračunavajo zaslužek in koliko zaslužite?«

»Delo je normirano in je torej od pridnosti odvisen zaslužek. Dnevno zaslužim od 500 do 600 din.

Naša reportaža — Naša reportaža

Ker imamo, kot sem omenil, delo normirano, se ne držim 8 urnega delavnika, ker delam, če je potrebno tudi več.«

Tovarjš Kurtelj je 55 % invalid iz NOV. Njegov sodelavec, 60 % invalid izpred vojne in med vojno, je Edo Marušič. Tudi on je z delom v Vulkanizaciji zadovoljen.

»Imate veselje do tega dela?«

»Da, zelo, to delo mi leži. Delovni čas je pri nas od 6. do 14. ure, vendar če so potrebe nujne, delava tudi v popoldanskem času.«

Oba, Kurtelj in Marušič, sta postala že mojstra svojega dela. Pokazala sta mi avtomobilsko zračnico, ki je imela luknjo kot da bi jo raztrgala mina. Z veščo roko sta jo tako zacelila, da se skoro ne pozna, kje je bila izvršena »operacija«.

Prostori Vulkanizacije odgovarjajo, oprema v glavnem zadostuje, in gumijastih izdelkov, katerim je treba zamašiti luknje ali kaj drugega, je vedno več. Cena uslug je solidna, delo kvalitetno.

V obratu »Pletiljstvo« sem se zapletel v razgovor s tovarišico Katarino Marinč. Na šivalnem stroju je hitela z delom pri šivanju otroške konfekcije — žab za otroke.

»Kako ste plačani, na uro ali od komada?«

»Od komada, to se pravi, po efektu dela.«

»Kje ste bili pa preje zaposleni?«

»V pekarni. Tam sem opravljala različna dela.«

»Ste verjetno bolj zadovoljni na sedanjem službenem mestu?«

»Seveda, delo ki ga opravljam, me veseli.«

Nisem jo hotel motiti pri delu. Pod njenimi spretnimi prsti so iz kosov pletenin nastajale otroške žabe različnih barv. S svojimi proizvodi zalagajo trgovine, saj je po teh izdelkih vedno povpraševanje.

V Pletiljstvu imajo zaenkrat dva pletilna stroja in en šivalni stroj, v Kaptolu, ki spada pod ta obrat, pa imajo dva pletilna stroja in en šivalni stroj. Še v teku tega meseca nameravajo nabaviti štiri pletilne in en navijalni stroj. Sedaj imajo samo ročni navijalni stroj.

Pot me je vodila še k upravniku Računovodskega biroja v Kočevju, kjer opravljajo knjigovodske posle za Zavod, tovarišu Mihu Delaču.

»Tovariš upravnik, ali lahko poveste, kako finančno ‚stojijo' obrati Zavoda za zaposljevanje invalidov?«

»Lahko. Šiviljska delavnica dela z aktivo, »Vulkanizacija« krije tekoče potrebe, tudi »Pletiljstvo« je aktivno.«

V razgovoru sem tudi zvedel, da so zavzeli pri nagrajevanju zaposlenih v obratih Zavoda tako načelo, da vsak prejme za svoje delo tako plačilo, kolikor je doprinesel s svojim delom pri ustvarjanju dohodka. Torej kolikor zaslužiš, toliko dobiš. Vsakdo si lahko zviša dohodek, če hoče delati.

Menim, da sem vsaj v grobih obrisih prikazal delo tega Zavoda, ki si je že sedaj, čeprav je še v razvoju, že postavil solidne temelje za bodoče delo. Zamisel ustanoviteljev o dejavnosti Zavoda je v prvi etapi uresničena. Želimo, da bi tudi v drugi in tretji etapi razvoja bilo delo Zavoda uspešno. Pri vsej stvari ne gre toliko za finančni efekt, temveč, kar je tudi osnovna naloga Zavoda: zaposlitev invalidov in drugih, ki nimajo možnosti, da bi imeli redno zaposlitev . . .

K. Oražem

Turjaškemu posestvu so odprte poti

Zadružno posestvo Turjak se je v aprilu letos združilo s Kmetijsko gospodarskim posestvom Grosuplje. Tako je sedaj posestvo na Turjaku obrat Kmetijskega posestva Grosuplje.

Z združitvijo je odpadlo obratu Turjak vse tisto delo, ki je bremenilo bivše posestvo, tako finančno knjigovodstvo, administracija in drugo. Sedaj imajo na obratu samo obratno knjigovodstvo, ki ga vodi upravnik obrata.

Spremembe so kmalu prišle do izraza in so se sedaj posvetili izključno specializirani proizvodnji — vzreji mlade plemenske živine. Sedaj redijo samo mlado živino sivorjave pasme. Turjak je postal vzrejni center za plemensko živino. Iz ostalih obratov posestva Grosuplje, ti so v Boštanju, Stični in drugje, pošiljajo na Turjak v vzrejo 10 mesecev stare telice, ki ostanejo na Turjaku do visoke brejosti, potem pa jih spet vrnejo obratom. Živina je tu v dobri oskrbi, ima dovolj paše na čredinskih pašnikih. Trenutno imajo 56 telic in 2 kravi.

Po investicijskem programu matičnega posestva Grosuplje, bo na Turjaku vzrejno središče za mlado plemensko živino za 300 komadov. Pod Turjakom bodo začeli spomladi prihodnje leto z gradnjo hleva za 200 goved. To bo vsekakor velika pridobitev za ta kraj. Na Turjaku imajo hleve za kakih 50 glav, za 50 govedi pa bodo adaptirali hleve. Delo je že v teku.

V razgovoru z upravnikom tega obrata tov. Leničem, smo tudi zvedeli, da imajo okrog 50 ha obdelovalne zemlje, nekaj zemlje pa bodo še pridobili. Ker se bavijo samo z živinorejo, je razumljivo, da posvečajo veliko skrb travnikom in krmnim rastlinam. Tako so delali tudi že prej. Od leta 1957 dalje, ko so v veliki meri začeli z agrotehničnimi merami za izboljšanje zemlje, je pridelek krme sedaj veliko večji. V primerjavi z l. 1956 so dali travniki letos že do 200 % večji pridelek. Letos so pridelali nad 180.000 kg sena in otave. Pri tej zalogi krme bi lahko redili že sedaj še najmanj 80 glav živine več.

Na obratu je zaposlenih 16 ljudi, od tega polovico stalnih, ostali pa so sezonski delavci. Vsi imajo dovolj dela. Letos je precej nagajalo vreme, vendar so krmo pospravili.

Ko smo se mudili na obratu, smo videli, kako so člani kolektiva hiteli s spravilom sena. Zlagali so ga v velike kopice, ker niso imeli več prostora, da bi ga spravili pod streho. Tudi zaslužek ni slab. Delavci so plačani po akordu in tisti ki je bolj priden, prejme tudi večjo plačo.

Iz vsega kar smo videli in slišali na Turjaku, smo si ustvarili sodbo, da je bla združitev posestva z Grosupljem zelo pametna stvar. Obrat na Turjaku ima sedaj vse pogoje, da se razvije v sodoben živinorejski center. Na tej poti so že in prepričani smo, da bodo predvideni načrt tudi kmalu izpolnili. Prizadevnemu kolektivu želimo veliko uspehov.

Sodelovanje z zadrugo v Dolenji vasi

Kmetje na področju Kmetijske zadruge Dolenja vas, so lani s precejšnjim nezaupanjem gledali na pogodbeno sodelovanje. Uspehi tistih, ki so sodelovali z zadrugo, pa je mnogim »odprlo« oči in imajo sedaj drugačno mnenje o pogodbenem sodelovanju.

Kakor vse zadruge ima tudi dolenjevaška plan, koliko bodo posejali, posadili in pognojili (travnikov) v sodelovanju s kmeti. Plan predvideva 30 ha italijanske pšenice, 10 hektarov ječmena, 38 ha detelje, 35 ha krompirja. Travnike pa naj bi pognojili v sodelovanju na površini 85 ha. Sejali bodo italijanske vrste pšenice — največ vrste »San pastore« nekaj pa vrste »Salto« in »Elia«.

Ljudje so pogodbenemu sodelovanju mnogo bolj naklonjeni. To je razvidno tudi iz dosedanjih prijav za sodelovanje. Akcija, če jo tako imenujemo, je šele v teku, a imajo že veliko prijavljencev. Iz Dolenje vasi se je prijavilo 60 kmetovalcev — za pšenico na 7,21 ha, ječmen pa na 1,42 ha; iz Prigorice se je prijavilo 38 kmetovalcev — za pšenico na 4,46 ha, ječmen na 0,26 arov; iz Rakitnice prijavilo 22 — za pšenico na 1,35 ha, ječmen na 2,21 ha. V Blatih se je prijavilo 7 posestnikov za pšenico na 0,65 arih, ječmen pa na 0,57 arih.

V Dolenji vasi bodo sodelovali kmetje z zadrugo na večjem kompleksu zemlje, tako imenovanem vaškem kolobarju na površini ca. 7 ha. To je važno, ker bodo z obdelavo zemlje na tej površini, ki bo posejana samo z eno kulturo, stroški manjši. Vso površino bodo posejali s pšenico.

Največjo površino za pogodbeno sodelovanje pri pridelovanju pšenice je prijavil Janez Lovšin iz Prigorice 100, in sicer na površini 0,50 ha. Ivan Kozina iz Dolenje vasi bo tudi posejal vso pšenico pogodbeno na površini 0,25 ha, Franc Trdon iz Dolenje vasi 22 (predsednik UO Kmetijske zadruge) vso pšenico na površini 0,20 ha, Franc Češarek iz Dolenje vasi 31 pšenico na 0,20 ha, ječmen na 0,25 ha itd. Ostali bodo sodelovali na manjših parcelah od 10 do 15 arov pšenice.

Italijanska pšenica je dala zelo lepe donose — pridelali so jo do 2100 kg na ha, domača pšenica pa je dala od 600 do 700 kg na ha. Prihodnje leto bo dala italijanka, če bodo boljši vremenski pogoji, še precej višje donose.

Te vrstice smo napisali še pred sklepanjem pogodb. Prepričani smo, da sodeluje letos veliko več kmetov z zadrugo kot lani.

Nesreče so v porastu!

(Nadalj. s 1. str.)

sreč, »Gradbenik« Ribnica na 134 zaposlenih 16, »Galanterija« Sodražica na 88 zaposlenih 9, »Smreka« Loški potok na 150 zaposlenih 13, LIP Ribnica na 256 zaposlenih 19 in na »Opekarni« Ribnica na 56 zaposlenih 2 nesreči pri delu (vsi podatki veljajo za I. polletje 1959).

Vzroki nesreč pri delu so različni, največkrat pa je kriva premajhna pazljivost pri delu, utrujenost, podhranjenost, ki je izvor tudi bolezni itd. Največ nesreč se pripeti po raznih praznikih in v drugi polovici delovnega časa. Utrujenemu delavcu se prej pripeti nesreča kot spočitemu. Zato je zelo važno, kako se hrani delavec, da ima dovolj telesne energije in moči za delo.

Pogosti vzroki nesreč pri delu so tudi preutrujenost delavca. Imamo veliko delavcev, ki se bavijo poleg dela v podjetju tudi z obdelavo zemlje na svoji kmetiji. Tako je zaposlen ne osem, temveč tudi po 16 ur dnevno. Razumljivo je, da prihaja tak delavec v tovarno ali kjerkoli pač dela, v službo utrujen. Utrujenost pri delu pa rodi nesreče, je povod bolezni itd.

Vsako leto vržemo veliko denarja za zdravljenja, nadomestilo za plače itd. Podjetja utrpijo veliko škodo zaradi izpada pri delu in s tem zmanjšanju proizvodnje. Ta izgubljeni denar bi lahko veliko bolj koristno naložili v gradnjo stanovanj in drugih koristnih objektov družbenega standarda. O tem naj bi razmislili tudi vodilni ljudje v podjetjih, posebno pa tam, kjer je število delovnih nezgod ali bolezni veliko. Vprašanje nesreč pri delu naj bi prišlo tudi pred Zbore proizvajalcev prizadetih ObLO, da razpravljajo in store ukrepe, da se njihovo število omeji, saj je zaradi velikega števila nesreč prizadeta vsa naša skupnost. Za omejitev delovnih nezgod bi morale bolj odločno nastopiti tudi sindikalne podružnice.

Precej nesreč se pripeti tudi izven delovnega mesta. Vse te nezgode so jemala podjetja doslej preveč enostavno, niso razjskovala vzrokov, kako in zakaj je prišlo do nesreče, češ, saj tako vse plača socialno zavarovanje. Res je, da plača, vendar na škodo nas vseh.

Število nezgod pri delu in bolezni ki jo dobi delavec na delovnem mestu bomo omejili le s skupnimi močmi, predvsem pa, da bomo upoštevali navodila zdravstvenega osebja, ki ima največ izkušenj pri teh stvareh. Pozabiti ne smemo tudi na vlogo komisij za higiensko tehnično zaščito dela, ki pa so marsikje še samo na papirju . . .

-k-

Živina Kmetijskega posestva na paši v poletnih mesecih.

Velike možnosti pred kočevskimi posestvi

Po perspektivnem družbenem planu je KGP Kočevje določeno kot vzrejni center za rejo elitnih plemenskih govedi črno-bele pasme. Za to bo na KGP nabavljenih 500 glav te govedi ter pripravljena celotna obrata Mlaka in Cvišlarji v to svrho in nabavljeni molzni aparati.

Nedvomno je tudi modernejša klavnica z ozirom na proizvodnjo in dejanske potrebe nujno potrebna.

Agrotehnika in zootehnika v kmetijstvu se iz leta v leto izboljšujejo. V tem oziru ni posebnih problemov s strokovne plati, posvetiti pa je treba dovolj pažnje izvajanju posameznih akcij oz. del. Organizacija dela se boljša, kar je razvidno iz vsakoletnih podatkov.

Sedanja, kakor tudi perspektivna proizvodnja pa zahteva predvsem rešitev sledečih problemov:

1. stanovanjska izgradnja,
2. preskrba z vodo,
3. problem strokovne delovne sile in kadrov.

Nagrajevanje po učinku oz. po enoti proizvoda se je predvsem v živinoreji v celoti uveljavilo, ter je na obeh posestvih že 95 % vse del v živinoreji plačanih po enoti proizvedenega. Povprečen zaslužek v živinoreji znaša 14.000 din. Slabše se nagrajevanje po učinku izvaja v poljedelstvu. Povprečen zaslužek traktoristov je 17.000 din mesečno, konjarjev pa 15.000 din mesečno. Torej tu ni glavni razlog, da tudi iz kmetijskih posestev prehaja delovna sila v industrijo. Sezonske delovne sile praktično ni več. Ljudje iz Prekmurja, ki so prihajali vsako leto, so se stalno zaposlili na nekaterih posestvih ali v industriji. Posestvo Snežnik je letos s težavo dobilo 20 sezonskih delavcev od 120 potrebnih.

Razumljivo je, da bo stanje v tej smeri še vsako leto slabše. Posestva se morajo vezati na stalno, kvalificirano strokovno sposobno delovno silo. Skrbeti morajo za strokovni dvig delavcev. V tej smeri je bilo že precej napravljeno, saj je napravilo izpite za kvalifikacijo na KGP 80 delavcev. Kako važna je kvalificirana delovna sila predvsem v živinoreji, kaže naslednji primer: Na obratu v Štalcarjih v zadnjem času ni kvalificiranega živinorejca. Mlečnost pa je padla, predvsem zaradi slabe molže do 400 litrov mleka dnevno.

Gotovo je stanovanjski problem eden od najvažnejših in njegova rešitev rešuje niz drugih problemov. Medtem ko je stanovanjski problem na posestvu v Kočevski Reki v celoti rešen, za delavce zgrajena nova ali adaptirana stanovanja z vsem potrebnim, za KGP tega ne moremo trditi. Potreba po stanovanjih izstopa na vseh upravah. Težavno pa je to, da so stanovanja KGP zasedena mnogokrat z delavci, ki so bili svoječasno zaposleni na posestvu. Sploh je potrebno to vprašanje temeljito proučiti. Stremeti moramo za tem, da kmetijskega delavca v vsem vzporedimo z industrijskim, potem tudi stalnost v kmetijstvu ne bo več vprašanje.

Delavsko upravljanje:

Delavsko upravljanje na KGP je napravilo dokajšnjo razvojno pot. Do leta 1955 je podjetje imelo le delavski svet podjetja. Z ozirom na specifičnost KGP in vse večje samostojnosti posameznih obratov, se je v letu 1955 pokazala neobhodna potreba po ustanavljanju obratnih delavskih svetov. Ti so bili izvoljeni pri 18 obratih. Po združitvi nekaterih obratov danes pri 16 obratih sodeljuje 138 delavcev, v delavskem svetu podjetja pa 45 delavcev. Delavsko upravljanje se je skoraj v celoti uveljavilo. Poudariti pa moramo večjo samostojnost posameznih obratnih svetov.

Veliko povečanje staleža živine ne bo preneslo slabe preskrbe z vodo. Ta je sedaj na Kočevskem še zelo neurejena. Tako nastajajo potrebe ne samo po dobri pitni vodi, ampak v sušnih letih po vodi sploh. Brez ureditve vodnega omrežja in dobre preskrbe z vodo tudi kmetijstvo ne bo moglo napredovati po predvidenem načrtu. Tudi Socialistična zveza mora napeti vse sile, da se to stanje čimprej reši. Predvsem mora dobiti vodo čimprej dolina pa tudi ostali proizvodni centri. Sedaj dobijo posestva denar le za živino in hleve. Težje pa je s sredstvi za stanovanja in ostale objekte.

Perspektivni razvoj posestev nujno narekuje povečanje strokovnega kadra. Stalež živine kot tudi produktivnost te živine se bo do leta 1961 povečala več kot za 100 %. Zato bo samo na KGP potrebno skupno 6 agronomov, 14 kmetijskih tehnikov, 5 nižješolcev, 25 visokokvalificiranih in ca. 130 kvalificiranih kmetijskih delavcev. Delno si bo posestvo pridobilo te kadre s kvalifikacijo boljših delavcev. Agronome in kmetijske tehnike pa je potrebno štipendirati. Prav sedaj štipendira KGP 3 agronome in 10 tehnikov. Sedanje stanje strokovnega kadra je 6 agronomov in 9 tehnikov. Navedene ugotovitve nas silijo, da v bodoče bolj skrbimo poleg ostalega tudi na naslednje:

Pri investiranju moramo paziti predvsem koliko pocenjujemo proizvodnjo in kakšno obremenitev povzročamo z amortizacijo, vzdrževanjem in anuitetami na enoto proizvoda.

Ali z investicijo omogočamo racionalno organizacijo dela in v zadostni meri upoštevamo mehanizacijo. Da bi se sedaj, ko so na razpolago večja invest. sredstva odpravile različne nepravilnosti bi bilo prav, da kmetijska posestva izdelajo program investicij, ki ne bodo predmet obravnave samo strokovnih organov in kolektivov, ampak tudi zbora proizvajalcev. Na področju organizacije in sistema nagrajevanja morajo dobiti posestva vso pomoč, predvsem v smeri odpravljanja nekaterih napak. Nagrajevanje mora biti stimulativno, s tem da nagrajujemo delavca progresivno in je dohodek delavca vedno večji, čim večji je pridelek in nižja lastna cena po enoti proizvoda. Že dosedanji rezultati stimulativnega nagrajevanja mobilizirajo kolektive k večji produktivnosti in na splošno vnašajo boljše odnose v gospodarjenju na družbenih posestvih.

(Konec)

Prostovoljno delo

Posredovali vam bomo podatke o številu opravljenih prostovoljnih delovnih urah pri urejevanju okolice Šeškove in Cankarjeve ulice od 29. septembra do 2. oktobra. Od začetka del do vključno 2. oktobra je bilo opravljeno skupno 982 prostovoljnih delovnih ur. V preteklem tednu pa so delali (od 29. sept. do 2. okt.) sledeči:

Gimnazija Kočevje 391 ur, sindikalna podružnica podjetja »Avto« Kočevje 25 ur, Komunalne banke Kočevje 20 ur, ObLO 12 ur, pionirji 11 ur, člani SZDL 7 ur in »Steklarstvo« 2 uri.

V zadnji številki smo zapisali, da se bo prostovoljno delo nadaljevalo tudi po občinskem prazniku — 3. oktobru. Zato naj bi se v prihodnjih dneh udeležili prostovoljnega dela tudi tisti člani sindikalnih podružnic, člani SZDL in ostali, ki se doseđaj prostovoljnega dela še niso udeležili. Dela se bodo nadaljevala vse dotlej, dokler ne bo okolica Šeškove in Cankarjeve ulice urejena.

Pri gradnji vajenskega doma dela vajenska četa. Delajo v dopoldanskem času od 6. do 12. ure. Vajenci so pridni pri delu in njihovo pomoč pri gradnji s pridom uporabijo.

Pohod patrol po kurirskih stezah okupiranega mesta Kočevja

Občinski odbor Socialistične zveze Kočevje je že v letu 1958 sprejel sklep, da naj bo vsako leto na občinski praznik občine Kočevje pohod patrol po kurirskih stezah okupiranega Kočevja. Pohod patrol naj bi spominjal na junaške borbe naših borcev, bork, kurirjev in vseh aktivistov, ki so premagovali nečloveške napore za našo svobodo. To naj bi bila vsakoletna skromna počastitev vseh onih, ki so žrtvovali svoja življenja za svobodo na Kočevskem. Pohod patrol naj bi obujal spomin na junaško borbo po vaseh Kočevske in pokazal mladini na težke preživele čase svojih očetov in mater, da bo znala ceniti težko priborjeno svobodo. Obenem naj bi bila to borbena manifestacija za vsakoletni občinski praznik Kočevja.

Leta 1958 na občinski praznik so patrole prvič odšle po kurirskih stezah okupiranega Kočevja. Sodelovalo je 37 patrol ali 111 udeležencev in udeleženk.

V letošnjem lubilejnem letu zmag in proslav 40 let ZKJ in SKOJ je bil pohod patrol borbena manifestacija in počastitev 40-letnega revolucionarnega dela ZKJ, kar je bila izražena tudi v množičnosti prijavljenih patrol za pohod. Za pohod je bilo prijavljenih 136 patrol ali 408 udeležencev in udeleženk. Razen patrol iz Kočevja in okolice so sodelovale v pohodu tudi patrole iz Velikih Lašč in Kočevske Reke. Masovna udeležba patrol v pohodu je dokaz visoke zavesti, da dostojno proslavimo herojsko 40-letno delo ZKJ, NOB in občinski praznik Kočevja, saj so morale patrole na pohodu premagati velik napor.

Letos so patrole tekmovale na moški progi dolgi 18 km, ženske pa na progi dolgi 7 km. Za zmagovalne ekipe je bilo 12 prehodnih pokalov, 26 knjižnih nagrad, vsaka patrola - udeleženec in udeleženka pa je prejela še posebno priznanje.

Vse patrole so tekmovale za najboljši dosežen čas v pohodu, za katerega je ObLO Kočevje že v letu 1958 podelil prehodne pokale. Iz l. 1958 je imela najboljši čas ženska ekipa tiskarne, pri moških patrolah pa patrola Tabornikov.

Letos pa so bile patrole razdeljene tudi po skupinah. Moški so tekmovali v skupinah: pionirji, mladinci, Zveza borcev, rezervni oficirji in podoficirji in ostale množične organizacije. Ženske pa v skupinah: pionirke, mladinke, Zveza borcev in ostale množične organizacije. Letos so prvič tekmovali tudi pionirji in pionirke iz osemletke Jožeta Šeška in Mirka Bračiča. Občinski odbor vsake organizacije je podelil skupini tudi prehodni pokal za najboljšo patrolo, občinski komite ZK Kočevje pa knjižne nagrade.

Kmalu po 8. uri so se ob zvokih partizanskih koračnic rudniške godbe začele zbirati patrole za pohod. Ob 9. uri je bil zbor vseh patrol, katerim je spregovoril predsednik SZDL Kočevje Nace Karničnik. V kratkih besedah je omenil pomen pohoda patrol in zaželel vsem patrolam veliko uspeha. Najprvo so startale moške patrole, nato pa ženske in pionirji. Z veseljem je bilo opazovati borbeno razpoloženje vseh patrol v želji za najboljši uspeh. Posebno veseli so bili pionirji, saj so poleg najboljšega časa tekmovali tudi vsak za svojo šolo. Sodniška komisija je še vedno startala patrole, ko so v cilj pritekle prve pionirske patrole, nasmejane, nerazdružljive, pripravljene med seboj pomagati in tudi prinesti onemoglega člana — res pravo partizansko tovarištvo. Moške patrole so morale premagati večji napor, vendar so vse napore premagovali zavestno kot partizani, zavedajoč se, da hodijo po stezah po katerih so hodili nepremagljivi borci partizanske vojske. Med pohodom so bili toplo pozdravljeni od prebivalcev vasi in se veseli in nasmejani toplo pozdravljeni od množice vračali na cilj.

Med patrolami je bil tudi Kenda Franc iz Rudnika, ki je bil najstarejši udeleženec, saj je že v pokoju. Za požrtvovalnost je bil nagrajen s knjižno nagrado.

Tov. Nace Karničnik je po končanem pohodu zbranim patrolam razdelil zmagovalnim ekipam prehodne pokale, knjižne nagrade in priznanja, jim čestital na rekordnih uspehih in množični udeležbi, ter zaželel vsem navzočim zopet nasvidenje v prihodnjem letu še v večjem številu.

Objavljamo zmagovalne patrole do tretjega mesta, ostali rezultati pa bodo izobešeni v vetrini Partizana pred kavarno Zvezda.

I. Najboljši čas v skupni oceni so dosegli:

a) moški
1. Strelska družina Rudnik
Drobnič Marjan, Poje Filip, Letnar Tone — 1h 28' 58"
2. Gasilsko društvo Rudnik — 1h 28' 59"
3. Taborniki Kočevje — 1h 34' 24"

b) ženske
1. Gimnazija Kočevje
Oražem Jelka, Dežman Marija, Urh Francka — 39' 53"
2. Gimnazija Kočevje — 40' 01"
3. Gimnazija Kočevje — 41' 03"

II. Najboljši časi po skupinah:

a) skupina pionirjev
1. Osemletka »Jožeta Šeška«
2. Osemletka »Mirka Bračiča«

b) skupina pionirke
1. Osemletka »Mirka Bračiča«
2. Osemletka »Jožeta Šeška«

c) skupina mladincev
1. Taborniki Kočevje
Terbuc Alojz, Tušek Mladen, Kastelic Pavle — 1h 34' 24"
2. Vajenjški dom Kočevje — 1h 35' 23"
3. Tiskarna — 1h 35' 35"

d) skupina mladink
1. Gimnazija Kočevje
Oražem Jelka, Dežman Marija, Urh Francka — 39, 53"
2. Gimnazija Kočevje — 40' 01"
3. Gimnazija Kočevje — 41' 03"

e) skupina ZB — moški
1. ZB Rudnik
Goljuf Franc, Sočič Ludvik, Dolenc Janez — 1h 43' 13"

f) skupina ZROP — moški
1. ZROP Livold
Vertel Ivan, Gruden Ivan, Pugelj Alojz — 1h 39' 19"
2. ZROP Livold — 1h 39' 41"
3. ZROP Kočevje — 1h 45' 34"

g) skupina ostale množične organizacije — moški
1. Strelska družina Rudnik
Drobnič Marjan, Poje Filip, Letnar Tone — 1h 28' 58"
2. Gasilsko društvo Rudnik — 1h 28' 59"
3. SGP »Zidar« Kočevje — 1h 38' 18"

h) skupina ostale množične organizacije — ženske
1. Tiskarna
Križman Zinka, Palčič Darinka, Kenda Marija — 41' 22"
2. SGP »Zidar« Kočevje — 41, 25"
3. ObLO Kočevje — 44' 57"

-er

Nezgoda Bukovca v Murski Soboti

4. oktobra so bile v Murski Soboti meddruštvene cestno hitrostne dirke na krožni progi dolžine enega kroga 2.580 m. Vozili so pet krogov.

Od AMD Kočevje sta se dirke udeležila Janez Bukovec in Viktor Vesel. Štartala sta v razredu motorjev do 250 in do 350 ccm z motorjem Tomos SGS 250 ccm. V razredu do 250 ccm je bilo 12 tekmovalcev. Bukovec se je zopet dobro plasiral. Osvojil je 3. mesto v zelo ostri konkurenci motorjev do 250 ccm in 4. mesto v razredu do 350 ccm.

Prijetno pa je presenetil s svojo dokaj sigurno in za začetek skorajda drzno vožnjo Viktor Vesel. Njemu je bila to prva dirka in kot še neizkušen tekmovalec je vsekakor dosegel dober uspeh, saj je osvojil 5. mesto v razredu do 250 ccm. V razredu do 350 ccm je sicer Vesel vozil dobro, vendar zaradi malenkostne okvare menjalnika se ni mogel uvrstiti med vodilno petorico. Na tej dirki je Bukovec v letošnjem letu za časa treninga doživel svoj prvi težji padec, ki se je srečno končal. Pri prehitevanju je v zavoj pridrvelo več motorjev. Bukovec in še en tekmovalec sta se trčila po celotni dolžini motorja in zletela sta vsak na svojo stran v obcestni jarek.

„Partizan" jesenski prvak v I. razredu NPL

O delu in razvoju nogometne igre in nogometašev v Kočevju je bilo že veliko napisanega, še več pa se je o tem vprašanju razpravljalo na sestankih. Po neuspelem spomladanskem tekmovanju Partizana in neuspelem kvalifikacijskem tekmovanju NK Rudarja, sta obe enajstorici pristali v I. razred NPL-dolenjska skupina. V tej skupini tekmujejo tudi: NK Borac iz Ribnice Partizan Škofljica in Partizan Grosuplje.

Pri nogometaših Partizana Kočevje je v začetku sezone zelo »zaškripalo«. Odhod prvotimcev k vojakom je popolnoma razredčil štandardno moštvo. K vojakom je odšlo 11 igralcev, ki so bili udarna moč moštva. To je povzročilo resne težkoče, poleg tega pa še neresnost preostalih igralcev je dalo povod, da je morala društvena uprava resno razpravljati o nadaljnem delu nogometašev. Z skupnim delom vseh se je nogomet premaknil s »slepega tira«, led je bil prebit na prvi prvenstveni tekmi z Grosupljem, v kateri je Kočevje zmagalo z visokim rezultatom 6 : 0, zmage so se vrstile tudi z ostalimi nasprotniki, Ribnico 5 : 4, Škofljico 4 : 3, tudi NK Rudar je odločil vse tekme v svojo korist. Odločitev za jesenskega prvaka je bilo potrebno čakati na domači derby.

Ob lepem sončnem vremenu na občinski praznik občine Kočevje sta pritekli na stadion Partizana enajstorici NK Rudarja in Partizana. Rekordno število gledalcev jih je burno pozdravilo. Prvi so šli v vodstvo Rudarji, nato je sledilo izenačenje, dokler ni Partizan postavil končni rezultat 3 : 2. S to tekmo je bil zaključen jesenski del tekmovanja v tej skupini. Partizan Kočevje bo prezimil kot jesenski prvak z 8 točkami pred Rudarjem z 6 točkami, in tako dalje. Preko zime bo potrebno resnega dela v telovadnici, da ne bo v spomladanskem delu razočaranj.

Nekaj pripomb k veselim večerom

Neizrečene želje vodijo naše amaterje, da bi organizirali vesele večere, njim v veselje in publiki v zabavo. Neizrečene želje jih vodijo po labirintu težav pri iskanju primernega materiala in teksta. Želijo si tekstov, ki naj bi ustrezali novemu času, ki bi bil vsebinsko polni, pomembni, seveda učinkoviti, vzgojni in predvsem zabavni.

Ti šal in »vicov« polni teksti naj bi po željah prirediteljev veselih večerov bili tudi v neki meri umetniški in pa takšni, ki bi vzgajali duha in okus obiskovalcev zabavnih in veselih večerov.

Amaterji so skušali reševati to zares težavno vprašanje z vsemi mogočimi, pa tudi včasih nemogočimi sredstvi. Prirediteji veselih večerov zaradi nepotešene želje nuditi zabave željni publiki »veselje«, žal segajo kajpada po zaprašenih, našim očetom, morda celo Mariji Tereziji znanih »vicih«.

Razumljivo, bodo rekli. Saj vendar ni nikogar, ki bi nam ustrezne šaljive tekste za vesele večere fabriciral. Vendar pa so se stvari v zadnjem letu le nekoliko izboljšale. Skrb za primerne tekste veselih večerov je prevzela Zveza »Svobod« in prosvetnih društev, ki že daj časa izdaja svojo dramsko knjižico. (Glej Albert Papler »Veseli večer« izdano aprila 1957 leta, založil Svet »Svobod« in prosv. društev okraja Ljubljana in Marinc Marjan »Veseli večer« izdano januarja 1957 leta, založil Svet »Svobod« in prosv. društev okraja Ljubljana).

Problem prirejanja veselih večerov pa s tem še zdaleč ni rešen. Dobrih, primernih in našim prilikam sočnih zabavnih tekstov je izredno malo. Precej je zabavnih tekstov, vseh mogočih vrst, toda zabavnih v taki meri, po kakršnih hrepene naši amaterji, pa tudi zabave lačna publika ni mnogo.

Prav zato ni namen teh stavkov kritizirati pred kratkim v Šeškovem domu izveden veseli večer, vendar gre pa zato, da si iz zagate pomagamo in znajdemo v tem neljubem položaju. Kočevski veseli večer, ki je bil hkrati uvod v pomembno praznovanje občanov Kočevja, bi naj pa bil spričo rutiniranega sestava nastopajočih nekakšna prelomnica v krizi primernih tekstov, saj je znano, da nekateri od nastopajočih v privatnem življenju sipljejo v resnici zdrave in po svoji osti primerne šale kar vsepovsod. Na žalost pa se je režiser naslonil na nekatere tekste, ki so se že pred desetletji izpeli in pomenijo danes le še plehko dedščino malomeščanskega repertoarja.

Drugi del teksta, ki obravnava domačo problematiko je bil pa že okostenel in banalen način predvajanja napak, ki vzbuja slabo voljo, čeprav se skriva pod masko podeželskega mondenstva.

Nekaj stvari, razmeroma pristnih in domačih, pa zaradi jezikovne in literarne nedozorelosti ne morejo prispevati k razvoju amaterskih veselih večerov, zlasti pa ne prevzeti vlogo kulturne zabave kočevskih občanov.

Poiščimo raje na naših odrih in knjižnicah normalne komedije, domače ali tuje, lahko stare pa tudi nove, ker vsebinsko bogata, pa čeprav zabavna literatura, ne more nikoli ostati brez učinka, pa tudi zanesljiveje vodi k zastavljenim ciljem, kot pa že izpeti surogati za vesele večere.

Pionirski nogometni turnir

V počastitev občinskega praznika občine Kočevje je bil na stadionu Partizana odigran nogometni pionirski turnir pod pokroviteljstvom Občinskega ljudskega odbora Kočevje, ki je izročil zmagovalni enajstorici lep pokal.

Na tem turnirju so sodelovali najmlajši nogometaši Ribnice, Rudarja in Partizana. Na turnirju je zmagalo moštvo Partizana Kočevje, ki je premagalo Ribnico s 3 : 0, Rudarja pa s 1 : 0. Zastopnik ObLO je zmagovalni ekipi izročil prehodni pokal. Pozdravil je organizacijo tega turnirja, na katerem se mladi nogometaši medsebojno združujejo na polju telesne vzgoje. Zaželel je, da bi bila ta oblika tekmovanja pionirjev vsakoletna oblika najmlajših nogometašev.

-re

NAŠ OBVEŠČEVALEC

KOLEDAR

Sobota, 10. oktobra — Danjel
Nedelja, 11. oktobra — Samo
Ponedeljek, 12. oktobra — Maks
Torek, 13. oktobra — Edvard
Sreda, 14. oktobra — Nedeljko
Četrtek, 15. oktobra — Terezija
Petek, 16. oktobra — Jadviga

GIBANJE PREBIVALSTVA KOČEVJE

Poročili so se: Žurga Valentin, organ LM iz Ljubljane, Trg revolucije 16, star 33 let in Volf Milka, trg. pomočnica iz Kočevja, Kolodvorska ulica 16, stara 31 let, Zore Jože, delavec iz Kočevja, Trg 3. oktobra 15, star 29 let in Robida Kristina, delavka iz Kočevja Trg svobode 1, stara 24 let.

Rodile so: Žižek Rozalija, delavka iz Livolda 54 — dečka Branka, Novak Nada, gospodinja iz Šalke vasi 26 — dečka Stanislava in Kravanja Ana, gospodinja iz Kočevja, Rudnik 1 — deklico Anico..

Umrla je Valentin Marija, roj. Duklobič, gospodinja iz Šalke vasi 32, stara 60 let.

SODRAŽICA

Umrl je Lavrič Alojz, preužitkar iz Kračalov-Gora 15, star 72 let. Poročila sta se: Stupica Anton, študent iz Sodražice 122, star 27 let in Vesel Pavla, uslužbenka iz Sodražice 95, stara 22 let.

PREDGRAD

Rodile so: Gorjup Ema, gospodinja iz Laz — dečka Zdravka, Jonke Marija, gospodinja iz Dola 12 — deklico Vido. V Ljubljani pa je rodila Mihor Stanislava, trg. pomočnica iz Predgrada — deklico Sonjo.

RIBNICA

Rodila je Šilc Frančiška, gospodinja iz Slatnika 17 — dečka Ferdinanda.

Umrla sta: Bolha Marija, preužitkarica iz Goriče vasi 81, stara 81 let in Lavrič Ivana, roj. Tanko, preužitkarica iz Jurjevice 17, stara 71 let.

DOLENJA VAS

Rodila je Oražem Julijana, gospodinja iz Dolenje vasi 49 — dečka Rada.

Umrla je Oražem Frančiška, kmetica iz Rakitnice 27, stara 65 let.

LOŠKI POTOK

Umrla je Ruparčič Neža, roj. Debeljak, preužitkarica iz Retij 93, stara 76 let.

VELIKE LAŠČE

Poročila sta se: Petek Franc, kmetovalec iz Otavic pri Ribnici 27, star 30 let in Grebenc Ana, kmetovalka iz Maršičev 1, stara 35 let.

Umrli sta: Žnidaršič Marija, roj. Tekavec, gospodinja iz Strletov 9, stara 84 let in Jamnik Cilka, otrok iz Velikega Osolnika, stara 11 mesecev.

DOBREPOLJE

Poročila sta se: Erčulj Marijan-Dušan, mizarski pomočnik iz Vidma 56, star 26 let in Hočevar Marija, babica iz Vidma 42, stara 30 let.

Rodile so: Smrke Antonija, gospodinja iz Vidma 52 — dečka Bogdana. V ljubljanski porodnišnici so rodile Prijatelj Danica, gospodinja iz Kompolja 33 — dečka Franceta, Erčulj Marija, gospodinja iz Zagorice 63 — dečka Antona, Erčulj Ana, gospodinja iz Male vasi 4 — dečka Janeza, Godec Gabrijela, gospodinja iz Male vasi 26 — deklico Mileno. V novomeški porodnišnici je rodila Pugelj Angela, gospodinja iz Tržiča 8 — deklico Anico.

Umrli so: Nučič Frančiška, soc. podpiranka iz Doma počitka, Ponikve, stara 72 let, Čik Anton, soc. podpiranec iz Doma počitka, Ponikve, star 74 let, Erčulj Marija roj. Kožar, gospodinja iz Zagorice 63, stara 51 let, Lušin Tomaž, soc. podpiranec iz Doma počitka, Ponikve, star 89 let, Pugelj Frančiška, preužitkarica iz Pri cerkve 18 — Struge, stara 73 let, Žgajnar Marija roj. Strah, preužitkarica iz Zdenske vasi 48, stara 77 let in Vidrih Ivana roj. Tiselj, gospodinja iz Zdenske vasi 24, stara 64 let.

KINO

JADRAN, Kočevje: od 9. do 11. oktobra ameriški barvni cinemascopski film »Dobro jutro gospodična Dov«, 11. oktobra matineja ameriškega barvnega filma »Kvartopirec iz Missisipija«, 14. in 15. oktobra jugoslovanski film »Tri korake v prazno«, od 16. do 18. oktobra ameriški barvni cinemascopski film »Tri Evina lica«, 18. oktobra matineja filma »Deklica in hrast«.

SVOBODA, Rudnik: 10. in 11. oktobra italijanski film »Siromašni ali lepi«, 17. in 18. oktobra sovjetsko-jugoslovanski barvni film »Aleksa Dundič«.

RIBNICA: 10. in 11. oktobra ameriški barvni film »Iskalci«, 17. in 18. oktobra francoski barvni film »Helena in možje«.

LOŠKI POTOK: 11. oktobra japonski barvni film »Vrata pekla«, 18. oktobra ameriški barvni film »Gog«.

VELIKE LAŠČE: 10. in 11. oktobra ameriški barvni film »Konj fantom«, 17. in 18. oktobra ameriški film »Gospod 880«.

DOBREPOLJE: 10. in 11. oktobra jugoslovanski film »Svojega telesa gospodar«, 14. oktobra francoski film »Minu«, 17. in 18. oktobra francoski barvni cinemascopski film »Vrnil se bom v Kandaro«.

PONIKVE: 15. oktobra franc. film »Minu«.

KOČEVSKA REKA: 10. in 11. okt. angleški barvni film »Semenj želja«; 14. oktobra italijanski film »Bigamist«; 17. in 18. oktobra jugoslovanski film »V soboto zvečer«.

PREDGRAD: 10. in 11. oktobra sovj. film »Vesele zgodbe vojaka Brovkina«; 17. in 18. oktobra mehiški film »Umiram srečna«.

BROD NA KOLPI: 10. in 11. oktobra film »Samo ljudje«; 17. in 18 oktobra italijanski film »Sto let ljubezni«.

SODRAŽICA: 10. in 11. okt. amer. film »Velika ura«; 17. in 18. okt. češki barvni film »Dobri vojak Švejk«.

DEŽURNE TRGOVINE

Dežurno službo imajo: v soboto, 10. oktobra od 7. do 12. ure in od 16. do 18. ure trgovina »Hrana«, Kolodvorska ulica. V soboto, 17. oktobra, ob istem času, ima dežurno službo trgovina »Oskrba«, Ul. Jožeta Šeška.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delov. razmer pri

POSLOVNI ZVEZI ZA GOZDARSTVO IN KMETIJSTVO KOČEVJE

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. GRADBENEGA INŽENIRJA ali GRADBENEGA TEHNIKA za kmetijske gradnje z nekaj let prakse

2. TRAKTORISTA z večletno prakso

Pismene ponudbe brez takse z opisom dosedanjih zaposlitev je treba predložiti tajništvu Poslovne zveze najkasneje do 25. oktobra 1959

Nastop službe takoj ali po dogovoru

Osebni prejemki po tarifnem pravilniku

V kratkem izpiti za mopediste

Na podlagi člena 78 in 79 Pravilnika o voznikih motornih vozil (Uradni list FLRJ št. 32 z dne 12. avgusta 1959) morajo mopedisti obvezno opravljati izpit iz prometnih predpisov, to se pravi, da vsak voznik mopeda v javnem prometu mora obvezno imeti pri sebi potrdilo o tem, da pozna predpise o prometu na javnih cestah. Potrdila bodo izdajale organizacije AMZ Jugoslavije, to je Avto moto društva na osnovi navodil Zveznega državnega sekretariata za notranje zadeve in sicer na podlagi preverjanja ali pozna tisti, ki zahteva takšno potrdilo, temeljne predpise o prometu na javnih cestah.

Preverjanje ali kandidat-prosilec za izdajo potrdila pozna prometne predpise, se bo vršilo takoj ob vložitvi prošnje, v izjemnih primerih pa najkasneje tri dni od dneva, ko se je kandidat prijavil za izpit.

Preverjanje znanja cestno prometnih predpisov bo vršil redni uslužbenec AMD ali društveni funkcionar, ki ga bo določil upravni odbor AMD.

S preverjanjem znanja cestno prometnih predpisov se bo ugotovilo, ali kandidat dovolj in resnično pozna te predpise, predvsem pa predpise, ki se po svoji vsebini nanašajo na preprečevanje nesreč, katerih vzrok je največkrat dvokolesno motorno kolo oz. voznik, ki premalo pozna obstoječe predpise.

Kandidat, pri katerem se bo ugotovilo ob priliki preverjanja znanja, da še ne obvlada zadovoljivo prometnih predpisov, bo lahko po osmih dneh ponovno opravljal izpit in na podlagi pozitivne ocene prejel ustrezno potrdilo.

Avto moto društvo Kočevje bo vršilo izdajo potrdil mopedistom. Kdaj se bodo pričeli vršiti izpiti in pod kakimi pogoji, bo naknadno objavljeno v »Novicah«. Interesentom pa se priporoča, da se že sedaj marljivo pripravljajo na izpit. Nabavite si knjigo Cestno prometni predpisi, ki jo je izdala AMZ Slovenije. Zaključno opozorilo — v letu 1960 bodo vsi mopedisti, ki ne bodo posedovali potrebnega potrdila strogo kaznovani.

ZANIMIVOSTI

MILIJON STRANI V SEKUNDI

V nekem laboratoriju Sovjetske Akademije znanosti so sestavili »bibliografski« elektronski stroj, ki »v eni sami sekundi« prebere« okoli milijon strani. Le kdo mu jih obrača? S tako neverjetno naglico bi bil v eni sami uri gotov z največjo knjižnico na svetu.

— * —

NAJBOLJ MRZLO NA SVETU . . .

Najnižjo temperaturo, ki je bila kdaj izmerjena, so ugotovili Rusi v bližini južnega magnetnega tečaja. Toplomer je pokazal 80.1 stopinjo pod ničlo. S tem so potrdili domnevo učenjakov, da so na Južnem tečaju nižje temperature kot na severnem.

VREME

Okrog 17. oktobra se nam obetajo manjše padavine. V ostalem bo suho in povečini sončno vreme.

NOVICE POSREDUJEJO

Rad bi se posvetil študiju umetnostne zgodovine na univerzi. Prosim če navedete, kje bi po končanem študiju lahko služboval?

Dušan — Kočevje

V Kočevju najbrž ne!

— * —

Ni dolgo od tega, kar ste v tej rubriki omenili, da kot termiti imajo tudi mravlje nekatere posebnosti.

Konrad K.

Kar smo navedli za termite velja v glavnem tudi za mravlje. Posebnosti pri mravljah so še: v svojih gnezdih imajo tudi druge žuželke in to kot goste ali kot sužnje; gojijo razne vrste rastlin; v zadrugi živi po več deset tisoč članov, vendar se vsi med seboj poznajo in mravlje iz drugih družin odločno napadejo itd.

— * —

Katera žival znese letno najmanj in katere največ jajčec? V knjigi prirodopisa sem čital, da orel znese letno samo dva jajca, riba pa tudi več milijonov.

Tonček H. Lašče

Kljunač znese na leto samo eno jajce, glista pa 65 milijonov.

— * —

S prijateljem, ki je lovec sva šla na lov. Njegov pes je nenadoma obstal in napeto poslušal. Midva pa nisva ničesar slišala. Lovec mi je omenil, da pes sliši tudi zvoke, ki jih človek ne sliši. Ali lahko pojasnite, kako je s to stvarjo? *Z. O. Rudnik*

Človeško uho sprejema zvoke s frekvenco od 16 tisoč do 30 tisoč nihajev v sekundi. V naravi ali umetno ustvarjeni pa so že zvoki, ki imajo več ali manj nihajev v sekundi. Nekatere živali, posebno pes, pa dojemajo zvoke, ki jih človeško uho ne sliši več.

— * —

Mož od prijateljice je študent in se on, kakor tudi vsa družina, vzdržujejo z ženino plačo. V tem primeru bi morala ženska enakopravnost ali celo nadrejenost še bolj priti do izraza. Toda ni tako. Na primer: na plesu mora ženin znanec še vedno moža vprašati, če lahko njegovo ženo prosi za ples. Mož pa še nikoli ni vprašal svoje žene, če sme s to ali ono žensko plesati.

Vem, da ste Vi, ki odgovarjate na ta vprašanja moški, toda želela bi nepristranski odgovor!

Radovedna Vesna

Predvsem menim, da ne gre zamenjavati moške vljudnosti z žensko enakopravnostjo. Vem pa, da v večini zakonov, tudi če bi ne bilo določil o enakopravnosti, obstoji moška podrejenost.

— * —

Drugo leto bo v Rimu spet Olimpiada. Ali lahko poveste koliko medalj so do sedaj osvojili Jugoslovani.

S. L. Kočevje

Skupno osem: 3 zlate, 2 srebrni in tri bronaste.

— * —

Rada bi postala radijska napovedovalka. Končala sem gimnazijo in menim, da sem tudi primerne postave za ta poklic. Kaki so pogoji za sprejem v to službo in kam naj se obrnem?

»Rada bi napovedovala«

Potrebna je popolna srednješolska izobrazba, dobro obvladanje materinščine in lep oziroma prijeten glas. Ni pa važna zunanjost, razen če ne mislite na televizijsko napovedovalko. Prijaviti se je treba na natečaj, ki ga razpisuje Radio-televizija Ljubljana.

— * —

Ob proslavi na Kitajskem sem čital, da je kitajski odpravnik poslov pripravil sprejem na čast njihovega praznika. Zanima me, kaka je razlika med veleposlanikom in odpravnikom poslov.

Me-KI - uslužbenec

Veleposlanik je akreditiran pri šefu države, odpravnik poslov pa pri ministru za zunanje zadeve.

— * —

Je res, da ima Švica za svojo državno zastavo rdeč križ? Rdeči križ je vendar mednarodnega značaja.

Či. Gen.

Švicarska zastava je rdeče barve in v njej bel križ, torej ne rdeč križ!

— * —

Prijatelj trdi, da pritiska zrak na zemljo s težo 1 kg na kvadratni centimeter, jaz pa trdim, da je pritisk enega kilograma na kvadratni decimeter. Kdo ima prav?

G. E. Ribnica

Vaš prijatelj.

IZ NAŠIH KRAJEV

Pionirska konferenca v Dolenji vasi

V protituberkuloznem tednu nas je obiskala tov. dr. Benčinova iz Ribnice. Takoj smo se vsi učenci zbrali v učilnici in že nam je zdravnica začela pripovedovati o težki bolezni — tuberkulozi. Z zanimanjem smo jo poslušali in ves čas je bila v razredu popolna tišina. Še in še bi poslušali tov. zdravnico, toda morala je drugam, saj so jo že na drugih šolah čakali učenci, ki so tudi želeli zvedeti nekaj o tej bolezni.

Zdravnica je odšla, toda pionirji smo ostali v razredu. Že en dan prej smo bili obveščeni, da bomo imeli po predavanju svojo prvo pionirsko konferenco v novem šolskem letu in obenem v novi šoli. Vedeli smo, da bomo volili svoj pionirski štab, ki bo vodil naše delo v šoli in izven nje. Zato smo se morali najprej pogovoriti o nalogah in dolžnostih pionirjev. Obljubili smo, da se bomo v novem šolskem letu bolje učili, ker imamo za to dane tudi boljše pogoje — svetle, zračne, čiste in prostorne učilnice, katere nam naš »Štefanov stric« vsak dan lepo uredi. Tudi naše vedenje izven šole se mora izboljšati. Vsi moramo skrbeti za to, da bo naš pionirski odred, ki nosi ime »Jelenov žleb« res to ime tudi zaslužil. Zato smo sklenili, da bomo vzpodbujali drug drugega k delu in učenju. Tiste pionirje pa, ki bodo med šolskim letom leni in ki bodo s svojim vedenjem slabo vplivali na ugled naše pionirske organizacije, bomo klicali na zagovor pred celotno pionirsko organizacijo. Vendar pa upamo, da ne bo takih med nami.

Za načelnico pionirskega odreda smo izvolili Marijo Dejak, učenko V. razreda.

Pogovorili smo se tudi o pionirski šolski zadrugi in o krožkih, ki bodo med šolskim letom na šoli. Sklenili smo, da se naj v krožke javijo samo prostovoljci in tisti, ki imajo veselje.

Seveda nismo na naši konferenci pozabili naših najmlajših — cicibanov. Obljubili smo jim, da jih bomo za 29. november sprejeli v svoje vrste in jim za ta svečan dogodek pripravili kratek program.

Našo prvo pionirsko konferenco smo zaključili s pionirskim pozdravom in se odpravili vsak proti svojemu domu polni novih načrtov za bodoče delo.

A. K., šola Dolenja vas

V Sodražici potrebujejo zobozdravnika

V Sodražici bi zelo potrebovali zobozdravnika. To vprašanje je v tej občini pereče že vsa povojna leta. Tako, ali še v večji meri, ker so še bolj oddaljeni od zobozdravstvenih delavcev, je tudi v gornjem delu občine v Loškem potoku in Dragi. To vprašanje nemara ne bo prej rešeno, dokler ne bo prišel iz univerze po končanih študijah domačin-zobozdravnik, ki ga štipendira ObLO Sodražica.

V krajih, kjer nimajo zobozdravstvenih delavcev, veliko pomeni obisk potujoče zobne ambulante. Veliko otrok ima slabo zobovje, ki je potrebno zdravljenja. Zato naj bi bili obiski potujočih zobnih ambulant bolj pogosti. Del sredstev naj bi v ta namen prispevali tudi pristojni občinski ljudski odbori.

POŽAR V PRIGORICI

Pred kratkim je bil v Prigorici pri Dolenji vasi večji požar, ki je do tal upepelil gospodarsko poslopje (skedenj) last Franca Bojca. Požar je nastal popoldne ob 16. uri. Kako je prišlo do požara, še ni ugotovljeno. Gasilci iz okoliških krajev so bili hitro na kraju požara, prav tako tudi pripadniki JLA iz ribniškega garnizona. S skupnimi močmi se jim je posrečilo, da so požar lokalizirali. Bila je velika nevarnost, da bi se požar razširil na sosednja gospodarska in stanovanjska poslopja, ki so bila v bližini. Škoda je precejšnja, zgorelo je vse seno, rešili so le orodje, in jo cenijo nad 900.000 din. Bojc je imel poslopje zavarovano le za 300.000

V NEDELJO GASILSKE VAJE V KOČEVJU

V nedeljo 11. oktobra ob 10. uri dopoldne bodo v Kočevju na Trgu 3. oktobra večje gasilske vaje. Gasilci prirejajo vaje v počastitev 10. obletnice Gasilske zveze Slovenije in 40. obletnice KPJ. Na vaji bo prikazano gašenje večjega požara, različni načini reševanja ljudi itd. Pri vajah bodo sodelovali gasilci iz Kočevja, Stare cerkve, Livolda, Dolge vasi, Šalke vasi in Rudnika. Prebivalcem mesta in okolice priporočamo, da prisostvujejo vajam v čim večjem številu.

KOT ŽRTVE STE PADLI V BORBI ZA NAS...

ŠTEVILNE SO BILE ŽRTVE, KI SO JIH NAŠI KRAJI DALI ZA SVOBODO IN BOLJŠE ŽIVLJENJE. PRIOBČUJEMO NJIHOVE KRATKE ŽIVLJENJEPISE V POČASTITEV NJIHOVEGA SPOMINA

JOŽE STUPICA

Doma je bil iz Kota pri Ribnici, kjer se je rodil v siromašni družini. Preživljal se je kot delavec in krošnjar. V partizane je šel 15. maja 1942. Ujeli so ga Italijani in internirali na Rabu. Po razpadu Italije je vstopil v Rabsko brigado. Kasneje je bil premeščen v novomeško okrožje, kjer je bil za kurirja. V zadnjih dneh vojne je padel v Osilnici v roke četnikom, ki so ga težko ranili. Tri dni nato, bilo je 3. maja 1945, je v Čabru na posledicah ran umrl. Pokopali so ga na pokopališču v Dragi.

ALOJZIJA JEŠELNIK

Rodila se je 15. maja 1872 v Novem kotu, kjer je tudi živela. Ko so prišle v njihov kraj partizanske edinice, jim je po svojih močeh pomagala kljub svoji starosti. Zaradi tega so jo Italijani internirali na Rabu, kjer je zaradi lakote umrla leta 1942.

IVAN JANEŠ

Rodil se je v Starem kotu 2. marca 1888. Prej se za politiko ni zanimal. Ko pa je bil Stari kot osvobojen po partizanskih enotah, se je aktivno vključil v delo za partizane. Dva sinova sta odšla v NOV, sam pa je pridno delal doma za narodnoosvobodilno gibanje, dokler ga niso prijeli Italijani in internirali na Rabu, kjer je zaradi lakote umrl.

FRANC JEŠELNIK

Rojen je bil 19. februarja 1872 v Novem kotu. V mladih letih se ni zanimal za politiko, ko pa je spoznal partizane je rad pomagal na en ali drugi način partizanom ter jih tudi obveščal. Italijani so tudi njega, kljub visokim letom, internirali na Rabu, od koder se ni več vrnil.

ANTON POJE

Rojen je bil 1897 leta na Pungertu. Po končani šoli je bil gozdni delavec. Tako je teklo življenje do leta 1942. Ko so prišli partizani, se je takoj vključil v Osvobodilno fronto. Bil je član terenskega odbora, zbiral je orožje in hrano ter drugo in jo nosil partizanom v gozdove. Prijeli so ga Italijani in internirali na Rabu. Umrl je od lakote 10. decembra 1942. Zapustil je ženo in štiri otroke.

VALENTIN VOLF

Doma je bil iz Parge, na Hrvatskem. Partizansko vojsko je začel podpirati takoj v začetku. Za partizane je delal do 5. avgusta 1942, ko je bil interniran na Rabu. Tu je živel le še tri mesece in nato od lakote umrl 23. novembra 1942, komu je bilo 33 let.

Obvestilo

Zaradi tehničnih ovir je v današnji številki izostal podlistek »Partija na Kočevskem pred in med vojno«. Cenjene bralce prosimo, da nam oproste.

Uredništvo

Ceste, kanalizacija in elektrika

Za ureditev in asfaltiranje ulice Jožeta Šeška in Cankarjevo ulico bodo dela predvidoma stala okrog 20 milijonov din. V Kočevju bo dokončno urejena kanalizacija. Odplake bodo izpeljane v požiralnik izven mesta. Za ta dela bo predvidoma investirano 24.5 milijonov dinarjev. V Kočevju, Šalki vasi in Mahovniku bo urejena javna razsvetljava in električno omrežje — predvidene investicije okrog 20 milijonov. Za elektrifikacijo naselij: Jesenov vrt-Drežnik, Maverc-Brsnik, Bosljiva loka, Čeplje-Vimolj-Kralji, Papeži, Gornje Ložine-Dolnje in Srednje Ložine, Rajšele, Stari log in Vimol pri Banja loki bo investirano okrog 10 milijonov din. Za ostala naselja, ki še nimajo elektrike in ki bodo določena z letnimi družbenimi plani, se bo za elektrifikacijo investiralo še okoli 5 milijonov din.

Omeniti moramo še rekonstrukcijo električnega omrežja Slavski laz-Fara, za kar se bo porabilo okrog 2 milijona din.

Podjetje »Elektro« Kočevje bo iz svojih skladov investiralo za opremo razdelilne trafopostaje v Kočevju 40 milijonov din za trafopostaje in razne izboljšave ter rekonstrukcijo električnega omrežja pa bo do leta 1961 investiralo okrog 103 milijone din.

Iz sredstev KGP Kočevje naj bi bil zgrajen 10 kV električni daljnovod Kočevje-Stari log. Stal bo 12 milijonov din.

V načrtu so gradnje mostov v Osilnici, Potoku, Slavskem lazu in Mahovniku. Te gradnje bodo investirane iz občinskega proračuna. Vrednost del bo znašala 900.000 dinarjev.

Za javno zaprto kopališče, ki je Kočevju zelo potrebno in ki je v načrtu, bo potrebno 10 milijonov din. V načrtu je tudi ureditev obvežnih zidov Rinže. Za ta dela bo investirano okrog 17.5 milijonov dinarjev.

SPOMINSKI DNEVI

16. X. 1941 so v vasi Blatnik zažgali hitlerjevskim agentom več gospodarskih poslopij. Isti večer je v stanovanju komisarja za preseljevanje eksplodirala bomba in ga ranila.

16. in 17. X. 1943 se je vršil v Dobrniču na Dolenjskem prvi kongres SPZZ.

18. X. 1912 je napovedala Srbija in njeni zavezniki (Bolgarija, Grčija in Črna gora) vojno Turkom. Osvoboditev Balkana izpod turškega jarma.

19. X. 1943 začetek konference zavezniških zunanjih ministrov v Moskvi.

Oktobra 1940 se je vršila v Zagrebu V. državna partijska konferenca.

88 MILIJONOV ZA OBRT

V družbenem načrtu gospodarskega razvoja občine Kočevje od leta 1957 do 1961 je predvideno znatno povečanje obrtne proizvodnje. Vrednost obrtne proizvodnje se bo močno povečala v kovinski in lesni stroki, ki ima zelo razvita podjetja z vsemi pogoji za nadaljni razvoj. Obrtno podjetje »Ključavničarstvo« bo imelo leta 1961 predvidoma zaposlenih 230 ljudi. Podjetje bo moralo izdelati perspektivni proizvodni načrt. Proizvodnjo bo treba usmeriti na manjše število artiklov in omogočiti serijsko proizvodnjo. To bo vplivalo na pocenitev proizvodnih stroškov in zagotovilo rentabilno poslovanje podjetja ter prehod v industrijo, ker so že dani pogoji.

Tudi v ostalih strokah se bo povečala proizvodnja in storitve z izjemo pri prometni stroki v zasebnem sektorju. Prevozne usluge zasebnikov se bodo zmanjševale, zaradi tega bo vrednost proizvodnje in storitev v zasebnem sektorju v letu 1961 v primerjavi z letom 1956 nekoliko padla. Za razvoj sedanjih obrti in ustanavljanju novih obrtnih delavnic bo Občinski ljudski odbor posvetil vso skrb. Zlasti pa bo v ospredju skrb pri ustanavljanju raznih uslužnostnih obrtnih delavnic in servisov v okviru stanovanjske skupnosti, ki bodo v pomoč gospodinjstvu.

Da se bo uresničilo predvideno povečanje obrtniške proizvodnje, bo do za obrtne dejavnosti vložene naslednje investicije:

Za dograditev kleparske delavnice v Kočevju 6 milijonov din, za dograditev in opremo podjetja »Ključavničarstvo« 36.3 milijona, za opremo obrtnega podjetja »Dom« 13 milijonov, za rekonstrukcijo in opremo manjših obrtnih podjetij 20 milijonov, za ureditev lokala za šiviljsko delavnico v Kočevju je predvideno 3 milijone, in za gradnjo mizarske delavnice v Kočevju 10 milijonov dinarjev. Skupne investicije za obrt bodo predvidoma znašale 88.3 milijona din. Sredstva pa bodo iz sledečih virov: iz lokalnih investicijskih skladov 66.3 milijone, iz amortizacijskih skladov podjetij 7 milijonov, iz skladov osnovnih sredstev podjetij 12 milijonov in drugih kreditov 3 milijone dinarjev.

Na naših cestah je vsak dan več nesreč, ki zahtevajo čestokrat tudi življenja. Med tistimi, ki povzročajo večino nesreč so tudi vozniki. Ne upoštevajo najpotrebnejših cesto-prometnih pravil, puščajo vprege, da brez nadzorstva križarijo po ce-stah itd.
Te dni je našemu reporterju v Ribnici konj z vozom zaprl križišče ceste. Ustavil je moped in čakal lastnika, da konja odpelje. Ker lastnika ni bilo je izkoristil trenutek in »zaporo« slikal. V bližini stoječa žena pa je povedala, da konj že od jutra kolovrati po cestah, lastnik pa pije v gostilni. Naj povemo, da je to reporter slikal ob tretji uri popoldne. Žal nam je le, da nismo zvedeli za lastnika, če pa je tovarišica, ki je zavrla voz in le zvedela čigav je, naj nam sporoči, da ime polno objavimo.

Kako je z dodatki starim borcem?

Nekateri borci narodnoosvobodilne vojne, ki so vstopili v narodnoosvobodilno vojno pred 9. septembrm 1943 so vlagali prošnje za upokojitev po 73. členu 2. odstavku zakona o pokojninskem zavarovanju, čeprav so bili še relativno mladi in zdravi. Do teh pojavov je v glavnem prihajalo zato, ker je bil X. pokojninski razred 12.850 din večji kot pa plače takih ljudi. Tako dejstvo je narekovalo, da se borce izpred 9. septembra 1943 materjalno stimulira in da še naprej ostanejo v delovnem razmerju. Z zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem zavarovanju (Ur. l. FLRJ št. 27/59) je rešeno to vprašanje s posebnim dodatkom k plači. Dodatek k plači je razlika med plačo, ki jo prejema borec NOV v delovnem razmerju in X. plačilnem razredom zakona o javnih uslužbencih (16.200 din). Pogoji za prejemanje dodatka so sledeči: 1. borci narodnoosvobodilne vojne izpred 9. septembra 1943; 2. da imajo 15 vštevnih let za pokojnino, od tega 10 let delovne dobe; 3. da so v rednem delovnem razmerju ali pa je tako stanje, ki se po zakonu o pokojninskem zavarovanju šteje za redno delovno razmerje in 4. da je plača takega borca manjša kot je X. plačilni razred po zakonu o javnih uslužbencih (16.200 din). Borci od 1941. leta in udeleženci španske državljanske vojne prejmejo vedno 100 % razliko, borci od 1942. leta prejmejo 90 % razliko in borci od 1943. leta prejmejo 60 % razliko.

Ker se bo ta dodatek k plači izplačeval iz pokojninskega fonda, bo tudi vse prijave oziroma zahtevke za ta dodatek reševal okrajni zavod za socialno zavarovanje. Prijave, ki bodo vložene na okrajnem zavodu za socialno zavarovanje do 16. januarja 1960, in bodo pozitivno rešene, bo dodatek izplačan od 1. avgusta 1959, torej za nazaj. Vse prijave pa, ki bodo vložene po 16. januarju 1960, pa bo dodatek izplačan od prvega naslednjega meseca po vloženi prijavi.

Ker gre za zakonsko pravico bi bilo prav, da ustanove in podjetja pregledajo med svojim kolektivom kdo izmed teh izpolnjuje pogoje za dodatek. Istočasno pa naj bi vodstva ustanov in podjetij pomagale takim borcem pri zbiranju zgoraj navedenih dokumentov in skrbela, da bodo prijave vložene do 16. januarja. 1960.

I. J.

V Sloveniji 180 lovskih koč

Po končani vojni so lovci nasledili žalostno dediščino; veliko divjadi je bilo uničene, lovske koče kolikor jih je bilo, so bile poravnane z zemljo. Že v prvih letih po vojni so Lovske družine krepko prijele za delo. V naših gozdovih je spet veliko divjačine, na številnih krajih so zrasle lovske koče. Tako imamo danes v Sloveniji že nad 180 lovskih koč. Tudi v naših krajih so požrtvovalni lovci zgradili več lovskih koč. Tako imajo v ribniški Lovski družini že tri nove lovske koče, v prihodnjih dneh pa namerava odpreti svojemu namenu novo lovsko kočo Lovska družina Velike Poljane. Tudi to kočo gradijo lovci z lastnimi sredstvi in prostovoljnim delom.

SEJEM ELEKTRONIKE

Od 16. do 25. oktobra bo v Ljubljani VI. mednarodni sejem sodobne elektronike. Letošnji sejem bo največji in pomembnejši od prejšnjih. Poleg razstavljalcev iz Jugoslavije bodo razstavljala podjetja iz Italije, ZDA, Francije, Danske, Belgije, Avstrije in drugih evropskih držav.

TRI DROBNE

BOLNIŠNICA

Zaradi precejšnje oddaljenosti bolnišnic v Novem mestu oz. Ljubljani, pa tudi zato, ker so bolnice preobremenjene z bolniki iz bližnjih krajev, je v načrtu, da se v Kočevju zgradi bolnica. Nova bolnica bo imela predvidoma 150 postelj. Za gradnjo je iz okrajnih virov zagotovljeno 200 milijonov din.

— * —

13 TISOČ KNJIG

Javna knjižnica v Kočevju uspešno opravlja svoje delo. Da bo izbira knjig še bolj pestra, se bo število knjig do leta 1961 povečalo na 13 tisoč knjig ali za 31 % v primerjavi z letom 1956. Javna knjižnica v Kočevski Reki bo imela 500 knjig, kar bo za 32% več kot v l. 1956.

— * —

KINEMATOGRAFI

V kočevski občini je skupno pet kinematografov: »Jadran« Kočevje ima 364 sedežev, »Svoboda« Rudnik 247, Kočevska Reka 90, Osilnica 130 in kino Predgrad 120 sedežev. Število kinodvoran zaenkrat odgovarja ter se njihovo število v bližnji bodočnosti ne bo povečalo. Po osvoboditvi so v Kočevju nasledili samo en kinematograf. Pa še tu je bilo treba vložiti precej sredstev za obnovo poslopja, v katerem je kinematograf. V vseh ostalih krajih pred vojno niso imeli kinematografov.

Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor — Odgovorni ured. Matija Cetinski — Uredništvo in uprava V Kočevju, Ljubljanska cesta 14a, telefon 3-89. Naročnina je din 400.—, polletna din 200.— in je plačljiva v naprej. Za inozemstvo je din 800.— oz. 2,5 ameriškega dolarja. Tekoči račun 600-713 / 1-265 pri KB, podružnica za Kočevje. — Poštnina plačana v gotovini.